

Є.С. Процько

*Кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри англійської мови
та методики її навчання,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*

БІЛІНГВІЗМ: ПРИЧИНИ ТА ВПЛИВ НА СУЧАСНУ ЄВРОПЕЙСЬКУ МОВНУ ОСВІТУ

Поняття «білінгвізм» у сучасній європейській освіті розуміється як здатність індивідуума до спілкування двома мовами. Цей феномен вивчався у двох аспектах, в індивідуальному та суспільному. Як індивідуальне явище білінгвізм торкається здатності особи до оволодіння двома мовами в дитинстві або юності для реалізації процесу їх спілкування, письма та сприйняття. Соціальний статус проявляється у ролі цих двох мов у суспільстві, відношення людей до мов.

Розрізняють чотири умови виникнення білінгвізму:

- Міграція. Вчені виокремлюють міграцію першого типу, коли велика група людей переселяється на сусідні території, беручи під контроль та впливаючи на менші соціокультурні групи, які проживають на захопленій території (наприклад, каталонці в Іспанії, бретонці у Франції). Другий тип включає в себе процес переселення невеличкої групи людей певного етнічного походження на території вже раніше захоплені іншою етнічною групою (наприклад, міграція європейців та китайців до Сполучених Штатів Америки в XIX столітті).

- Імперіалізм, який, в свою чергу, призводить до колонізації або анексії, які супроводжуються насадженням загарбниками своєї мови, культури та звичаїв.

- Федерація – об'єднання різних етнічних груп або національностей під політичним контролем однієї країни. Розрізняють добровільну (Швейцарія) та примусову федерації (колонізація Африки та Азії європейцями).

- Крайні райони – райони та області певної держави, які межують із сусідніми та вимагають додаткового контролю. Часто зустрічаються межуючі території між країнами, де проживає населення інших етнічних соціокультурних груп, будучи громадянами цієї країни (наприклад, франкомовне населення північних територій США тощо).

Таким чином, дослідивши явище білінгвізму, яке є невід'ємною частиною навчання іноземної мови, важливо підкреслити необхідність розширення програм із підготовки майбутніх вчителів іноземних мов розділами та інформацією про історію виникнення, існування та впливу двомовності на процес засвоєння індивідумом іноземної мови.

Література

1. Fasold, R. 1984. *The Sociolinguistics of Society: Introduction to Sociolinguistics. Volume I.* Oxford: Blackwell Publishers.
2. Sasan Baleghizadeh. *Societal Bilingualism and Second Language Education / Human Sciences: No. 56, Winter 2008. – P.43-52.*